

THISTED MUSEUM

AF J. J. LUSTRUP

Thisted Museum flyttede i 1940 sine Samlinger fra Lokalerne i Skolegade til den nye Museumsbygning i Jernbanegade.

Skønt Thy og Han Herrederne er saa rige paa Fortidsminder som ingen anden Landsdel, blev der dog ikke oprettet noget Museum her før i 1903, da Historisk Samfund var stiftet. Af den første Bestyrelse for Museet i Thisted er nu kun Viceskoleinspektør P. L. Hald tilbage. Han har været Sjælen i dette Foretagende, har været Museets Forstander eller Bestyrer lige fra Starten og i de senere Aar tillige Museumsbestyrelsens Formand. Hvad havde Museet været uden P. L. Hald? Det er hans Værk, som vi ser det i Dag: et righoldigt, interessant og velordnet Museum, der er *en virkelig Seværdighed*.

Begyndelsen var meget beskednen. Man troede, det meste og bedste af Oldsagerne i Thy var ført bort fra Egnen. Men denne Frygt har dog i væsentlig Grad vist sig ugrundet. Der gøres stadig gode og interessante Fund. Det første Aar fik man samlet 126 Numre, mest Stensager. Museet fik til Huse i Teknisk Skoles Kælder, og dets Samlinger blev større og større. Ved Kongebesøget i Thisted i 1908 dristede man sig endog til at vise Frederik den Ottende Museet, og Majestæten var saa elskværdig at udtrykke sin Anerkendelse af det foreløbige Resultat.

Da Museet maatte startes ved privat Initiativ og drives ved smaa, privat indsamlede Midler, var der ikke Raad til at slaa det stort op. Først i 1917 kunde det flytte ind i egen Ejendom (i Skolegade), og Museet opnaaede Statsanerkendelse. Det var et godt Fremskridt, men Anerkendelsen var fuldt fortjent, og den medførte, at Museet fra 1918 modtog en beskednen Statsstøtte. Ogsaa fra Historisk Samfunds og Thisted Kommunes Side modtog Museet Tilskud. Men dets fortsatte Vækst krævede ogsaa større Pengemidler.

Der gik ikke saa mange Aar, før Pladsmangel gjorde sig stærkt gældende, og efterhaanden blev det nødvendigt for Bestyrelsen at drøfte Udvidelsesmulighederne. Formanden, Redaktør M. Aaberg, skænkede umiddelbart før sin Død i November 1933 Museet 6000 Kr., hvoraf de 4000 Kr. til et Byggefond, og et Par Aar senere kom et smukt Tilbud fra Grosserer N. L. Spangberg, som vilde testamentere Museet sin store Villa i Jernbanegade samt en Sum til Udvidelse ved en Tilbygning.

Bestyrelsen modtog naturligvis med Glæde og Tak dette Tilbud. Ejendommen, der er en af de smukkeste og bedst beliggende i Thisted, var gældfri og stod Grosserereren i over 100,000 Kr. Den blev overtaget af Museumsbestyrelsen i Sommeren 1939 efter Grosserer Spangbergs Død 4. Juni 1939.

Interiør fra de nye Museumslokaler: Samlingen af Mønter og Pengesedler samt Porcelæn og Sølvstøj.

*T.v.: Blandt Museets mange Samlinger findes en smuk Samling af Folkedragter fra Thy og Vester Han Herred.
T.h.: Thisted Museums Skaber og Leder, P. I. Hald, ses her ved sit Arbejde i Stenaldersamlingen.*

Villaen var særdeles velegnet til Indretning af Museumslokaler; men nogen Bekostning blev der dog alligevel paa Indretning og Indflytning, saa man fik god Brug for Byggefondets Penge. Den gamle Museumsbygning i Skolegade blev solgt, og 10,000 Kr., man fik fra ved dette Salg, blev hensat som Driftsfond for Museet, hvis Udgifter nu blev betydeligt større, navnlig til Ejendommens Vedligeholdelse (ogsaa til den store Have) og til Opvarmning; Krigstidens store Brændselspriser

Interiør fra de nye Museumslokaler: Et Hjørne af J. P. Jacobsen-Stuen med Digterens Skrivebord og Bogreol.

kom til at belaste økonomien uforholdsmæssigt. Men imidlertid havde ogsaa Thisted Amtsraad og et Par af Byens Pengeinstitutter stillet sig velvillige med Tilskud, og Statens Tilskud, der havde været saa beskedent som 450 Kr. aarligt, blev omtrent 3-doblet, ligesom Thisted Byraad fordoblede sit aarlige Bidrag og satte det op fra 500 til 1000 Kr.

Museumsbygningen er en Pryd for Byen. Den tiltrækker sig ved sit Ydre de Besøgendes Opmærksomhed. Men ogsaa Museets Indre fortjener i høj Grad Opmærksomhed. De forskellige Samlinger er udstillet i kronologisk Orden. Stenalderssamlingerne rummer en Masse interessante Ting, bl. a. en Pilespids, der er helt enestaaende, ligesom den store Bronzealderssamling er noget ganske enestaaende. Intet andet Provinsmuseum har Mage til den. Jernaldertiden er endnu noget svagere repræsenteret.

Men det er altsammen fra Thy og Han Herred, og det samme er Tilfældet med det, de øvrige Afdelinger (de kulturhistoriske) rummer paa et Par enkelte Undtagelser nær. Samlingerne er anbragt i alle tre Etager, Lofts-, Stue- og Kælderetagen. I Kælderen findes bl. a. gamle Bondestuemøbler, i Stueetagen bl. a. Folkedragter fra længst hensvundne Tider.

Den største Attraktion er dog J. P. Jakobsen Stuen, der rummer adskillige interessante Ting af den berømte Thisted-Digters Efterladenskaber.

Museumsgenstandene er dels skænkede, dels erhvervede. Flere og flere betænker Museet med Gaver, som naturligvis altid er meget velkomne; bl. a. vil man gerne modtage Billeder fra gamle Dage, som er værd at opbevare.

Besøget paa Museet burde være meget større, end Tilfældet er. Alt for mange baade i By og paa Land har endnu ikke set Museet. Forhaabentlig bedres dette Forhold, naar Trafikken bliver mere normal.

Takket være det fortjenstfulde og uegennyttige Arbejde, Museets daglige Leder, P. L. Hald, har udført gennem de svundne 42 Aar - og vel at mærke udført det uden det ringeste Vederlag - har Museet høstet megen Anerkendelse blandt Sagkyndige, f. Eks. Nationalmuseets Tilsynsførende, og den Tid er næppe fjern, da Museet i Thisted af Staten bliver anerkendt som Centralmuseum. Æren herfor tilkommer først og fremmest P. L. Hald. Han blev i 1924 hædret med Dannebrogordenens

Ridderkors og senere med Optagelse i Det kgl. nordiske Oldskriftselskab, og det er al Paaskønnelse værd, at han fremdeles med Lyst og Interesse ofrer sin Fritid paa Museet - hans "Hjertebarn".

Museets Samlinger omfatter ialt ca. 7000 Numre. Men der er mange flere Genstande, end der er Numre. Og da der stadig kommer Ting, som Museet har Interesse af at opbevare, vil der ogsaa stadig være Brug for mere Plads. Museets Ledelse venter med Længsel paa at kunne faa opført den planlagte Tilbygning, saa man kan faa Plads til bl. a. en gammel Bondestue fra Snejstrup i Jannerup Sogn.

Gennem Aarene har Museet bistaet paa forskellig Vis ved Undersøgelse af Oldtidsfund i Byen og Oplandet.

(Kilde: Landet mod Nordvest bd. 2, side 307-310).